

Sörmlands regionala strategi för ANDTS åtgärdslista 2024–2026

Mål 1: Tillgången till alkohol, narkotika, dopningsmedel och tobaks- och nikotinprodukter samt skadeverkningarna av spel om pengar ska minska.

insatsområde	föreslagna aktörer	föreslagna initiativtagare
1) Verka för att näringsidkarens egenkontroll förbättras genom kontrollköp	Kommuner Länsstyrelsen Polismyndigheten	Kommuner
2) Fortsatt metodutveckling för såväl lokalt som regionalt samordnad tillsyn	Länsstyrelsen Polismyndigheten Kommuner	Länsstyrelsen Polismyndigheten Kommuner
3) Genomföra utbildning i alkohol- och tobakslagstiftningen om tillstånd och tillsyn för förtroendevalda politiker i kommunerna	Länsstyrelsen Kommuner	Länsstyrelsen
4) Arbeta med metoden Ansvarsfull alkoholservering	Kommuner Länsstyrelsen	Kommuner
5) Utveckla arbetet med metoden Krogar mot knark	Kommuner Länsstyrelsen Polismyndigheten	Kommuner Länsstyrelsen Polismyndigheten
6) Öka kunskapen om spelproblem och förekomst i olika grupper	Länsstyrelsen Kommuner Region Sörmland	Länsstyrelsen
7) Stärka det förebyggande arbetet mot spelproblem på relevanta arenor för olika målgrupper	Kommuner Länsstyrelsen Region Sörmland	Kommuner Länsstyrelsen
8) Utveckla verkningsfulla kontaktvägar mellan myndigheterna för en ökad samverkan och löpnade dialog	Länsstyrelsen Kommuner Polismyndigheten	Länsstyrelsen

Mål 2: Barn och unga ska skyddas mot skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, dopning, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar

insatsområde	föreslagna aktörer	föreslagna initiativtagare
1) Öka kunskapen om och stärka stödet till barn och unga som har anhöriga med risk- eller missbruk.	Kommuner Region Sörmland Länsstyrelsen	Kommuner Region Sörmland
2) Utveckla föräldraskapsstöd som preventiv insats för ANDTS så att fler målgrupper kan ta del av stödet	Kommuner Region Sörmland Länsstyrelsen	Kommuner
3) Verka för att barn och ungas rätt till tobaks- och nikotinfri skoltid uppfylls	Kommuner Region Sörmland Länsstyrelsen	Kommuner
4) Arbeta strukturerat i samverkan mot målet "Ett rökfritt Södermanlands län 2025".	Region Sörmland Kommuner Länsstyrelsen	Region Sörmland
5) Möjliggöra för fler att ta del av kunskap och stöd inför föräldraskap	Region Sörmland Kommuner	Region Sörmland
6) Fortsätta arbetet med att implementera "Socialstyrelsens nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor" inom mödra- och barnhälsovård.	Region Sörmland Länsstyrelsen Kommuner	Region Sörmland

Mål 3: Antalet barn och unga som börjar använda narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter eller debuterar tidigt med alkohol och spel om pengar ska minska.

insatsområde	föreslagna aktörer	föreslagna initiativtagare
1) Stötta utvecklingen av och implementering av förebyggande ANDTS-arbete i skolan	Kommuner Region Sörmland Länsstyrelsen	Kommuner
2) Sprida kunskap om och arbeta efter vetenskapligt baserad ANDTS-prevention utifrån barn och ungas hälsa	Region Sörmland Länsstyrelsen Kommuner Polismyndigheten Ideell sektor	Region Sörmland Länsstyrelsen
3) Undersöka och utveckla samverkan för en sammanhållen barn- och ungdomshälsa	Region Sörmland Kommuner	Region Sörmland
4) Stärka kompetensen kring ANDTS och lustgas hos elevhälsan och arenor där barn och unga vistas	Kommuner Länsstyrelsen Region Sörmland Ideell sektor	Kommuner Länsstyrelsen
5) Skapa delaktighet för barn och unga i det förebyggande ANDTS-arbetet utifrån barnrättsperspektivet	Kommuner Region Sörmland Ideell sektor	Kommuner
6) Fortsatt arbeta med nätverket PRODIS (Prevention av dopning i Sverige)	Länsstyrelsen Kommuner Polismyndigheten Aktörer inom tränings- och gymsektorn	Länsstyrelsen Kommuner

Mål 4: Antalet personer som utvecklar skadligt bruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter och spel om pengar ska minska.

insatsområde	föreslagna aktörer	föreslagna initiativtagare
1) Kontinuerligt arbeta för att "Socialstyrelsens nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor" implementeras	Region Sörmland Kommuner	Region Sörmland
2) Fortsätta utveckla arbetet för att unga vuxna med missbruk, riskbruk och beroende ska uppmärksammas tidigt, ges stöd och sammanhållen vård	Region Sörmland Kommuner	Region Sörmland
3) Ytterligare stärka tandvårdens preventiva arbete med alkohol, narkotika och tobaks- och nikotinprodukter	Region Sörmland Länsstyrelsen	Region Sörmland
4) Verka för samverkan i länet för att förebygga och åtgärda ANDTS-relaterad ohälsa inom arbetslivet och näringslivet	Region Sörmland Kommuner Länsstyrelsen	Region Sörmland

Mål 5: Personer med skadligt bruk, eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha tillgång till vård och stöd av god kvalitet.

insatsområde	föreslagna aktörer	föreslagna initiativtagare
1) Öka kunskapen om det intersektionella perspektivets betydelse och allas lika rätt till vård och stöd	Region Sörmland Kommuner Länsstyrelsen	Region Sörmland
2) Synliggöra och öka kunskaperna om gruppen äldre med missbruk eller beroende	Region Sörmland Kommuner	Region Sörmland Kommuner
3) Synliggöra och öka kunskaperna om flickor och kvinnor med missbruk eller beroende	Region Sörmland Kommuner Länsstyrelsen	Region Sörmland
4) Synliggöra och öka kunskaperna om gruppen med funktionsnedsättning med missbruk eller beroende	Länsstyrelsen Region Sörmland Kommuner	Länsstyrelsen

Mål 6: Antalet personer som dör och skadas på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel, tobaks- och nikotinprodukter eller spel om pengar ska minska.

insatsområde	föreslagna aktörer	föreslagna initiativtagare
1) Öka kunskapen om och användandet av det nationella varningssystemet för att motverka narkotikarelaterade dödsfall	Region Sörmland Kommuner Polismyndigheten Länsstyrelsen	Region Sörmland Kommuner
2) Utveckla arbetet och samverkan kring SMADIT-modellen	Polismyndigheten Region Sörmland Kommuner	Polismyndigheten
3) Utveckla eller genomföra relevanta insatser utifrån befintliga nationella och regionala strategier inom psykisk hälsa och suicidprevention	Region Sörmland Kommuner Polismyndigheten Ideell sektor	Region Sörmland